

1 ŞUBAT 2002 TARİHİNDE KOCAELİ'NDE HUZUREVİ VE KARAKOLLARDA YAPILAN İNCELEMELER HAKKINDAKİ RAPOR

Alt Komisyon Raporu, 28 Mart 2002 Perşembe günü yapılan Komisyon toplantısında oy birliği ile kabul edilmiştir.

GİRİŞ

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'nun 21. dönem 4. yasama yılının 16 Ocak 2002 tarihli 20. toplantısında, Türkiye genelinde karakollarda ve huzurevlerinde incelemelerde bulunmak üzere alt komisyonlar oluşturulmasına karar verilmişti. Bu karar doğrultusunda Kocaeli'nde incelemelerde bulunmak üzere, Burdur Milletvekili Hasan MACİT başkanlığında İstanbul Milletvekili Bahri ZENGİN, Denizli Milletvekili Ali KESKİN ve Adıyaman Milletvekili Mahmut Nedim BİLGİÇ 'ten oluşan bir komisyon oluşturulmuştur. Adıyaman Milletvekili Mahmut Nedim BİLGİÇ mazeretleri nedeni ile çalışmalara katılamamışlardır.

Komisyonumuz Kocaeli'ndeki çalışmalarına 1 Şubat 2002 günü sabah 8.30'da başlamıştır. Önce Sayın Vali ile görüşülmüş ve genel durum hakkında bilgi alınmıştır. Daha sonra Huzurevi, ardından da karakollar ziyaret edilmiştir.

HUZUREVİ

Heyetimiz Huzurevinde yaptığı incelemeler sırasında önce huzurevi müdürü, müdür yardımcıları ile görüşüp bilgi almıştır. Ardından dinlenme salonları, odalar, yemekhane, çay ocağı, bahçe vb. bölümler gezildi. Huzurevi sakinleri ile görüşülüp sorunları ve şikayetleri soruldu. Konuştuğumuz yaşlıların genelde memnun oldukları gözlemlendi. Huzurevinin temiz, bakımlı ve düzenli olduğu gözlemlendi.

Yetkililerden alınan bilgilere göre Kocaeli Merkez Huzurevinde 17'si vakıf elemanı olmak üzere 37 görevli olduğu ve bazı hizmetlerin görevlendirmeler ile yürütüldüğü, huzurevinin 110 kişilik kapasitesi olduğu ve şu anda 83 kişi barındırdıkları görülmüştür.

KARAKOLLARDA YAPILAN İNCELEMELER

Yoğunluğun fazla olduğu karakollar arasında örnekleme yöntemiyle yapılan seçim sonucunda Bekirdere, Çarşı, Bahçecik ve Başiskele karakolları ziyaret edilmiş ve gerekli incelemeler yapılmıştır.

Ziyarete bulunulan karakollardan sadece Bekirdere Karakolunda gözaltında bulunanlara rastlanılmıştır. Bunlar arasında pasaport yasasına muhalefetten göz altına alınmış iki Sudanlıya rastlanmıştır. Diğer karakollardaki nezarethanelerde gözaltında tutulan kimseye rastlanmamıştır.

Heyet üyelerimiz Karakollarda öncelikle nezarethanelerden başlayarak tüm mekanları incelemiştir. İncelemelerimiz komisyonumuzun bize verdiği formlar doğrultusunda yapılmış, sorular ve bilgiler bu doğrultuda alınmıştır.

Yapılan incelemelerde şu tespitler yapılmıştır:

- Karakolların tümünde nezarethane talimatı okunur anlaşılır şekilde asılmıştır.
- Karakol defterleri itina ile tutulmaktadır.
- Karakollarda bayan görevli bulunmaktadır.
- Gözaltında bulunanların kendilerine zarar verecek eşyaları emanete alınmaktadır.
- Gözaltında bulunanlar avukat ile görüşmelerini yapabilmektedir.
- Gözaltında bulunan iki Sudanlının on gündür karakolda oldukları, bunların uzun kalmalarının nedeninin pasaport yasası gereğince üst makamlardan beklenen cevap olduğu ifade edilmiştir.
- Gözaltında olanların yakınlarına haber verilmektedir.
- Gözaltında olanların tamamının nezarethanede kalma sürelerinin 24 saatten az olduğu görülmüştür.
- Çarşı ve Bahçecik karakollarındaki nezarethanelerin standartlara uygun olmadığı saptanmıştır. Çarşı karakolu küçük olup adında da anlaşılacağı üzere çarşı içinde kalmış ve genişletilme olanağı yoktur. Bahçecik Karakolu nezarethanesi ise kiralanan bir evin bölümü olup nezarethane için

uygun olmadığı, fakat arsası ve parasının hazır olduğu ve bu yıl binanın yapılacağı ifade edilmiştir.

SONUÇ

Kocaeli'nde yapılan incelemelerde huzurevinin işleyişi, konumu ve görevlilerin çalışmalarının olumlu olduğu gözlemlenmiştir. Yaşlıların beslenmesi, sağlık servisi ve ortak kullanım alanları yönetmelikte belirtilen standartlara uygundur.

Karakollarda ise bazı fiziki yetersizlikler olmakla birlikte görevlilerin genelde insan haklarına duyarlı oldukları, olumsuzluk görülmediği tespit edilmiştir.

Görevliler ile yapılan görüşmelerde eğitimin rolünün büyük olduğu, insanlar yaklaşım ve duyarlılığın çok şeyi değiştirebildiği gözlenmiştir. İnsan hakları konusunda hem kamu görevlilerinin hem de vatandaşların bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Haklar ve yükümlülükler konusunda eğitim, ülkemizde insan hakları uygulamalarının geliştirilmesi ve vatandaşlarımızın insanca yaşayabilmeleri açısından kaçınılmazdır.

İmza

Hasan MACİT

Heyet Başkanı

Burdur Milletvekili

imza

Ali KESKİN

Üye

Denizli Milletvekili

imza

Bahri ZENGİN

Üye

İstanbul Milletvekili

